

Neznalost elementární středoškolské látky

Musím souhlasit se všemi výhradami posledních dvou prezidentů vůči novinářům.

V dobách svého kantorského působení jsem na vyšším odborném studiu dal studentům po maturitě v ekonomii test, který se skládal z asi dvaceti výroků, a oni se měli vyjádřit, zda to rčení je pravdivé či nikoliv. K mému zděšení jich téměř čtvrtina zaškrtla jako pravdivé tvrzení

„V dobře vedeném státě mohou mít všichni alespoň trochu nadprůměrný plat“.

I požádal jsem jednu z těch bytostí, aby mi na tabuli napsala pět čísel tak, aby všechna byla nadprůměrná. Prý žádný problém. Následoval otřes, nedařilo se a skončilo to posměchem ze strany těch, kteří ten nesmysl pochopitelně odmítli. Ale zarazilo mne to vysoké procento těch, kteří byli o pravdivosti výroku přesvědčeni.

Jenže přesně tohle nám vnucují novináři a politici, a vytvářejí dojem, že všichni mohou mít (mají nárok a právo) mít nadprůměrný plat. Jestliže novináři řeknou, že sice průměrný plat se zvýšil na (třeba) 30 tisíc, nikdy neopomenou dodat, že na to dvě třetiny lidí nedosáhnou. Tím sledují buď hlavně naštvání lidí nebo předvádějí demonstraci své neznalosti věci. Odborářští Středulové k tomu ještě výstražně vztyčí prst, že se s tím musí něco udělat. Přitom je to logické a v pyramidově uspořádané společnosti to ani jinak být nemůže, spíše to může být i „horší“.

Uvedl jsem to studentům na primitivním příkladu. 10 pirátů si dělilo kořist 11 jednotek tak, že všichni dostali jednu jednotku kořisti, jenom kapitán dostal 2 jednotky. Na tom jistě není nic křiklavého. Jenže průměrná kořist v tom případě činí 1,1 jednotky na osobu a 9 pirátů (90 %) dostalo podprůměrný podíl kořisti. Statisticy mají pro tento případ lepší veličinu, tzv. medián. To se seřadí všechny platy (podíly kořisti) podle velikosti a mediánem je ta částka, která je právě uprostřed. S mediánem pak nepohne, ať má kapitán podíl jak chce velký.

V řadě čísel 1, 1, 1, 2, 3, **3**, 3, 4, 4, 5, 50 je mediánem ta prostřední trojka (3) a jestli má šéf 20 nebo 50 na medián nemá vliv. (Zhruba) polovina čísel je pod mediánem a polovina nad ním. Průměr je ovšem roven 7, a tedy zase asi 90 % čísel je podprůměrných.

Pointou glosy budiž následný výrok jedné post-maturantky, která to ukončila slovy: **“Tak mají mít všichni stejně“** a to prý i v případě, že by primář nemocnice měl stejně jako uklízečka.

I takoví maturanti mají volební právo!